

Motion till riksdagen 2010/11:So244

av **Lars-Axel Nordell och Emma Henriksson (KD)**

Antalet vårdplatser

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att öka antalet vårdplatser.

Motivering

I slutet av 1960-talet fanns mer än 120 000 vårdplatser vid våra sjukhus. Genom ädelreformen sjönk antalet till ca 50 000 och antalet minskade ytterligare genom psykiatrireformen. Minskningen har fortsatt sedan dess men efter 2005 har den hejdats något.

Medicinsk utveckling och organisatoriska faktorer påverkar vårdplatsbehovet. Effektiviteten ökar, dagkirurgi och andra metoder gör att vårdtiden kortas men nya operativa åtgärder ökar, till exempel fetmakirurgi.

Sverige har en av de äldsta befolkningarna i Europa. De demografiska faktorerna med förändrad åldersstruktur och sjuklighet ställer allt större krav på vårdplatser. År 2007 hade Sverige det lägsta antalet vårdplatser per tusen invånare, 2,6, i jämförelse med de 16 OECD-länderna som i genomsnitt hade 4,6 platser per tusen invånare.

Av 14 landsting som besvarat Socialstyrelsens enkät 2010 uppger samtliga att behovet överskridit tillgången för minst ett vårdområde vid minst ett tillfälle under 2009. Den absoluta merparten av de sjukhus som besvarat enkäten anger att de inte haft tillräckligt med vårdplatser under hela 2009.

Minskningen av antalet vårdplatser ser ut att bestå eller ligga kvar på en låg nivå. 14 av 21 landsting har gett prognos för antalet vårdplatser 2010 och 2011. Underlaget är litet men en majoritet av de 14 landstingen bedömer att

Fel! Okänt namn på

antalet disponibla vårdplatser inte kommer att minska inom något vårdområde. Inom den somatiska vården är det den geriatriska vården som uppskattas ha störst behov av platser.

Brist på vårdplatser är en fara för både patienter och personal. Patientsäkerheten blir lidande när sjukhuset tvingas till överbeläggning (vård av fler patienter än vad det finns resurser till på avdelningen) och utlokalisering (vård vid en annan klinik än den som patienten är inskriven vid). Risk för smittspridning, risk för informations- och läkemedelsmissar, risker till följd av ovana vid rutiner och otillräcklig kompetens för nya patientgrupper hos personalen, risk för fördröjda ordinationer och förlängda vårdtider samt risk för ett ovärdigt omhändertagande och för dålig kontinuitet i vården är några effekter av överbeläggning och utlokalisering.

Arbetsmiljöverket tillåter inte längre att patienter blir liggande i sjukhuskorridorerna. Istället blir patienter ofta liggande på akutmottagningen i väntan på att läkaren ska finna en vårdplats, samtidigt som arbetsbelastningen för personalen ökar, vårdtiderna förlängs och patientens oro och lidande ökar.

Effekterna av brist på vårdplatser är många och tydliga. I medierna rapporteras kontinuerligt om platsbrist och Socialstyrelsen har tvingats utfärda anmärkningar och vite. Antalet vårdplatser i sjukvården måste öka för att svara mot det verkliga behovet.

Stockholm den 21 oktober 2010

Lars-Axel Nordell (KD)

Emma Henriksson (KD)